

Villa Strand, gruppbostad

Dnr 2017/KS 0337

Adress: Strandallén 18, Tyresö

Verksamhetsform: Kommunal drift

Chef: Sandra Collin ledig, Ann-Kristin Olovsson

Kvalitetsgranskningen genomfördes: 2017-09-06 – 2017-10-26

Granskningen genomförd av:

Eva Lindgren

Kvalitetscontroller

eva.lindgren@tyreso.se

Ansa Haapala

Kvalitetscontroller

ansa.haapala@tyreso.se

Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till socialförvaltningen för eventuella åtgärder med anledning av granskningen.

Tyresö 2017-11-20

Catrin Ullbrand

Kvalitetschef

tyresö kommun

Innehållsförteckning

	Sammanfattning av granskning på gruppboenden, Villa Strand	3
1	Syfte	4
2	Metod	4
3	Verksamhetens förutsättningar (strukturkvalitet).....	4
3.1	Om verksamheten.....	5
3.2	Ledning.....	5
3.3	Personal och bemanning.....	6
3.3.1	Bedömning av ledning och personal.....	6
4	Arbetet i verksamheten (processkvalitet)	6
4.1	Social dokumentation.....	7
4.2	Social dokumentation på Villa Strand.....	7
4.2.1	Bedömning av social dokumentation.....	7
4.3	Bemötande, självbestämmande och inflytande	7
4.3.1	Bedömning av bemötande, självbestämmande och inflytande.....	8
4.4	Stödperson	8
4.5	Meningsfull tillvaro	8
4.5.1	Bedömning av meningsfull tillvaro.....	8
5	Måluppfyllelse och kvalitetsarbete (resultatkvalitet).....	9
5.1	Trygg och säker verksamhet.....	9
5.1.1	Bedömning av trygg och säker verksamhet.....	9
5.2	Systematiskt kvalitetsarbete	9
5.2.1	Bedömning av systematiskt kvalitetsarbete	10
6	Referenser	11

Sammanfattning av granskning på gruppboenden, Villa Strand

- ◆ Personalens kompetens behöver utvecklas för att möta framtida behov som kan uppstå i verksamheten.
- ◆ Personalen har ingen regelbunden handledning eller avsatt tid för strukturerad reflektion.
- ◆ Verksamheten på Villa Strand behöver arbeta med systematik och innehåll för sitt kvalitetsarbete.
- ◆ Verksamheten behöver upprätta genomförandeplaner för samtliga boende.

Kvalitetsnivåer

- ◆ Grönt visar goda exempel som med fördel kan spridas till andra enheter.
- ◆ Gult innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas.
- ◆ Rött innebär att verksamheten uppvisar brister som behöver åtgärdas.

1 Syfte

Syftet med granskningarna är att beskriva kvaliteten i socialtjänstens verksamheter ur ett medborgarperspektiv. Med medborgare menas här den eller de personer som är direkt berörda av den granskade verksamheten.

Kommunstyrelsen i Tyresö kommun beslutar årligen om granskningsplan för privat och kommunal verksamhet. Granskningarna utförs av kvalitetsenheten, Medborgarfokus.

2 Metod

Granskningen omfattar observationer, intervjuer och samtal med enhetschef, samordnare, personal samt intervjuer med god man. Dessutom görs en genomgång av verksamhetens dokument. Den sociala dokumentationen som rör enskilda granskas också. Förteckning över de dokument som granskats finns under rubriken Referenser.

Resultatet av granskningen återkopplas både muntligt och skriftligt till verksamheten som också har möjlighet att faktagranska innehållet innan rapporten färdigställs. Rapporten överlämnas sedan till socialförvaltningen som avgör vilka åtgärder verksamheten eventuellt behöver vidta. Den färdiga rapporten anmäls till socialnämnden och publiceras på www.tyreso.se.

Bedömningen av verksamhetens kvalitet vägs samman av:

- **Verksamhetens förutsättningar (strukturkvalitet)**
Granskningen utgår från gällande lagstiftning, Socialstyrelsens föreskrifter, kommunens riktlinjer och gällande avtal/överenskommelser.
- **Arbetet i verksamheten (processkvalitet)**
Processer, rutiner och arbetssätt beskrivs och bedöms i förhållande till uppdraget.
- **Måluppfyllelse och kvalitetsarbete (resultatkvalitet)**
Granskningen utgår från de krav som framgår av Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete¹.

3 Verksamhetens förutsättningar (strukturkvalitet)

Här beskrivs verksamhetens förutsättningar i form av organisation, ledning, personal, lokaler samt övriga resurser.

¹ Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9

3.1 Om verksamheten

Villa Strand är en gruppboende enligt LSS² som startade sin verksamhet hösten 2013. Villa Strand drivs i kommunal regi. Inflyttning till Villa Strand skedde från två andra gruppboendestäder där de boende var äldre med funktionsnedsättning.

Gruppboendestaden ligger i ett villaområde och består av sex lägenheter som är integrerade i en villa med gemensamt kök och vardagsrum samt en uteplats. Det är enkelt möblerat och inte så ombonat i de gemensamma utrymmena. Lägenheterna är fullvärdiga boendestäder med balkong.

I gruppboendestaden bor idag sex personer, tre kvinnor och tre män i åldern 22 till 72 år. De boende har olika funktionsnedsättningar och har behov av individuell anpassad stöd. De flesta som bor på Villa Strand är äldre och några har även fått en demensdiagnos.

Plats på boendet beviljas genom biståndsbeslut enligt LSS. I samtal med personalen framkommer att det i stort sett inte sker någon samverkan med biståndshandläggarna. Boendet har ett bra samarbete med den kommunala hälso- och sjukvårdspersonalen. De deltar på verksamhetsmötet en gång i månaden något som bidragit till ökad trygghet för personalen.

3.2 Ledning

Ordinarie enhetschef är vid granskningstillfället föräldraledig. Vikarierande enhetschef har relevant utbildning³, är erfaren och har tidigare bland annat varit chef inom äldreomsorgen i Tyresö kommun. Enhetschefen har även ansvar för ytterligare en gruppboende samt det kommunala korttidsboendet för barn.

Avdelningen för Verksamheter kommunal regi (VKR) leds av en verksamhetschef. Inom avdelningen finns sju enhetschefer, en verksamhetsutvecklare och administrativ personal. Enhetschefen ingår i en ledningsgrupp inom Verksamheter kommunal regi. Hon får stöd i sitt arbete från närmaste ledning, kollegor och verksamhetsutvecklare.

Enhetschefen deltar i verksamhetsmöten och håller i arbetsplatsträffar på Villa Strand. Hon uppskattar att hon är på boendet cirka en gång i veckan.

En personal på gruppboendet är även samordnare. Hon har genomgått kurserna i specialpedagogik motsvarande 200 gymnasiepoäng och har flera års erfarenhet av arbetet med målgruppen.

² LSS, Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, 1993:387

³ Med lämplig utbildning enligt SOSFS 2012:6 föreskrivs att den som förestår verksamheten ska ha en högskoleutbildning som är relevant för uppdraget. Personen ska dessutom ha erfarenhet av liknande verksamhet och ha tillräcklig kunskap för att leda den.

Samordnaren uppger att hon har formellt ansvar för schemaläggning och personalrapportering. Hon har egna möten tillsammans med enhetschefen en gång i veckan.

3.3 Personal och bemanning

Villa Strand är bemannad med tre personal dag och kvällstid och har en vaken nattpersonal. På Villa Strand arbetar 11 personer varav tre är nattpersonal, totalt 9,6 årsarbetare. Från 1 augusti 2017 har enheten utökat bemanningen med 50 procent av en heltid, vilket finansieras via statliga medel för ökad bemanning för äldre. Natttid har verksamheten insatser från nattpatrullen för några av de boende, samarbetet fungerar bra.

På Villa Strand har sex av elva personal relevant grundutbildning. Samtlig personal deltar i utbildning i demensvård inom ramen för kommunens Silviacertifiering. De har också genomgått utbildning i Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens, BPSD. Verksamheten har för närvarande fokus på äldre personer med funktionsnedsättning.

I framtiden kan fler yngre personer med andra behov komma att flytta in på Villa Strand. Det innebär att personalen kan behöva mer kunskap, om till exempel autism.

Verksamheten har ingen regelbunden handledning eller tid avsatt för strukturerad reflektion.

Personalen uttrycker att de trivs med arbetet och att det är ett öppet och trevligt klimat på arbetsplatsen. I samtal med personalen säger de att de i första hand vänder sig till samordnaren vid behov av vägledning.

Verksamheten har låg personalomsättning och låg korttidsfrånvaro.

3.3.1 Bedömning av ledning och personal

Personalens kompetens behöver utvecklas för att möta framtida behov som kan uppstå i verksamheten.

Personalen har ingen regelbunden handledning eller tid för strukturerad reflektion.

4 Arbetet i verksamheten (processkvalitet)

Här beskrivs de arbetssätt som används i verksamheten för att uppnå de mål som finns i verksamhetens uppdrag. En bedömning görs också av hur verksamheten arbetar för att tillgodose behoven hos den målgrupp som verksamheten riktar sig till.

4.1 Social dokumentation

Social dokumentation är ett samlingsnamn för genomförandeplaner, journalanteckningar och annat som skrivs inom ramen för Socialtjänstlagen. Den sociala dokumentationen är lagstyrd¹ och syftar till att säkerställa den enskildes trygghet och rättssäkerhet samt att möjliggöra uppföljning av genomförda insatser.

Genomförandeplanen är grunden för de insatser som ska utföras och målsättningen ska utgå från det/de mål som ansvarig handläggare formulerat i uppdraget. I planen ska det framgå när och hur den enskilde vill ha stödet och på vilket sätt det ska genomföras. I uppdraget från biståndshandläggaren står *vad* som ska utföras, men i genomförandeplanen ligger fokus på *hur* de beviljade insatserna ska utföras.

4.2 Social dokumentation på Villa Strand

Verksamheten dokumenterar i socialförvaltningens verksamhetssystem Treserva. Vid granskningstillfället saknades genomförandeplaner för tre av sex boende. Två av genomförandeplanerna beskriver tydligt de boendes individuella behov av stöd. Det är stödpersonen som är ansvarig för att upprätta genomförandeplan med stöd av enhetschef och god man.

Det finns både löpande journalanteckningar och dagteckningar för varje boende. Journalanteckningarna innehåller viss ovidkommande information som inte hör hemma i journalanteckningar.

Personalen anser att det finns tid för att dokumentera i Treserva under deras arbetspass.

4.2.1 Bedömning av social dokumentation

Verksamheten behöver upprätta genomförandeplaner för samtliga boende.

4.3 Bemötande, självbestämmande och inflytande

De boende på Villa Strand har omfattande funktionsnedsättningar som påverkar möjligheten att arbeta med brukarinflytande via brukarråd eller husmöten.

Personalen tolkar de boendes uttryck i olika situationer och arbetar med delaktighet utifrån de boendes förmåga. Flera av personalen berättar att de känner de boende sedan länge och att de vet vad de boende tycker om.

Personalen berättar att de försöker att arbeta med personcentrerad omsorg kring de boende, att ge god omvårdnad och ha fokus på att den enskilde ska behålla befintliga förmågor.

¹ SOSFS 2014:5(S) Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS

4.3.1 Bedömning av bemötande, självbestämmande och inflytande

Personalen har ett omsorgsfullt bemötande gentemot de boende.

4.4 Stödperson

Alla boende har en stödperson som har ansvar för kontakten med god man, inköp av exempelvis kläder och redovisning av den boendes egna medel till god man. Vid samtal med personalen berättar de att deras uppdrag som stödperson är tydligt.

4.5 Meningsfull tillvaro

Personalen lagar all mat på boendet efter en veckomatsedel och maten konsistensanpassas utifrån de boendes behov. I stort sett alla boende äter tillsammans och det finns möjlighet att äta i sin egen lägenhet om man vill. De boende får individuellt anpassat stöd av personalen under måltiden och har möjlighet att äta i sin egen takt.

Fyra av de boende åker till daglig verksamhet och två är hemma på dagarna. Personalen försöker genomföra olika gemensamma aktiviteter tillsammans med de boende, till exempel promenader, utflykter till Alby friluftsområde och någon tycker om att åka bil. De boende har också individuella aktiviteter, som att måla med stöd av personal och att lyssna på musik.

En gång i månaden kommer en person till boendet och ger de boende taktil massage⁵. För att öka de boendes möjlighet till stimulans fanns planer på att skapa ett upplevelserum (sinnesrum). Rummet finns men har inte utrustats fullt ut för detta ändamål.

Alla boende på Villa Strand har en utsedd legal företrädare.

4.5.1 Bedömning av meningsfull tillvaro

Måltidssituationen är anpassad utifrån de boendes behov.

Ett utvecklingsområde för verksamheten är att i större omfattning erbjuda sinnesstimulans för de boende.

⁵ Taktil massage är [massage](#) som består av en mjuk, följsam beröring. Den skiljer sig från annan massage eftersom man inte knådar och arbetar med musklerna.

5 Måluppfyllelse och kvalitetsarbete (resultatkvalitet)

Verksamhetens kvalitet ska enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9, kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas.

5.1 Trygg och säker verksamhet

Det finns checklistor och skriftliga rutiner för relevanta områden i verksamheten. Några övergripande rutiner är uppdaterade och behöver revideras eller bytas ut på lokal nivå.

Det finns arbetsrutiner som beskriver vilka uppgifter som ska utföras under arbetspassen. I varje boendes lägenhet finns en stödmapp där den boendes individuella behov och rutiner är beskrivna. Samtliga rutiner revideras vid behov.

Personalen har tillräcklig kunskap om rapporteringsskyldigheten enligt Lex Sarah. Under det senaste året har verksamheten haft fyra rapporter enligt Lex Sarah. Vid granskningstillfället pågick två av utredningarna.

Det finns tid för överrapportering mellan de olika arbetspassen, vilket sker både muntligt och skriftligt.

Verksamheten på Villa Strand har utarbetat lokal information till nyanställd personal. Det finns också tydliga rutiner och checklistor för introduktion av ny personal. Introduktionen brukar omfatta tre arbetspass men kan anpassas utifrån behovet.

5.1.1 Bedömning av trygg och säker verksamhet

Personalen har kännedom om rapporteringsskyldigheten enligt Lex Sarah.

Det finns en tydlig struktur för introduktion av nyanställd personal.

5.2 Systematiskt kvalitetsarbete

Som grund för verksamhetens systematiska kvalitetsarbete finns Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).

Verksamhetens kvalitetsarbete ska utgå från Socialförvaltningens kvalitetsledningssystem. Avdelningen Verksamheter kommunal regi införde under våren 2017 ett övergripande kvalitetsråd. Det består av en medarbetare från varje enhet, två enhetschefer och verksamhetsutvecklaren. Kvalitetsråd ska genomföras minst fyra gånger per år. Syftet är att säkra verksamheternas kvalitet genom systematisk uppföljning på enhets- och avdelningsnivå. Kvalitetsrådet

ska också bidra till att ge medarbetare möjlighet att medverka vid planering, uppföljning och utveckling av verksamheten.

Avdelningen har ett årshjul för övergripande aktiviteter, rutiner och handlingsplaner som följs upp på enhetens arbetsplatsträffar under året.

Verksamheten har två planeringsdagar per år då samtlig personal deltar. I samtal med personalen framkommer att de tycker att de har möjlighet att lyfta frågor och påverka innehållet på planeringsdagarna.

Vid granskningstillfället framkommer att det inte finns något pågående långsiktigt utvecklingsarbete i verksamheten. Det blir tydligt att personalen har stort fokus på de boende här och nu, så att den enskilde får god omvårdnad.

Avvikelse och Lex Sarah- rapporter diskuteras kontinuerligt på verksamhetsmötena en gång i månaden. Verksamheten har tydliga rutiner för hur avvikelser följs upp. Det förs ingen strukturerad dokumentation över vad som diskuterats och beslutats på verksamhetsmötena på Villa Strand.

Verksamheten deltog inte i den nationella brukarundersökningen.

5.2.1 Bedömning av systematiskt kvalitetsarbete

Verksamheten på Villa Strand behöver arbeta med systematik och innehåll för sitt kvalitetsarbete.

6 Referenser

Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Socialtjänstlagen, SoL

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om bostad med särskild service för vuxna, SOSFS 2002:9

Rätt kompetens hos personal i verksamheter för personer med funktionsnedsättning – Socialstyrelsen

Att förebygga och minska utmanande beteende i LSS-verksamhet – Socialstyrelsen
Samverkan, Anhöriga och personal i LSS-verksamhet – Susanne Larsson, Lasse Nohrstedt

Äkta omsorg, Bemötande i praktiken – Susanne Larsson

Kommunikativ omvårdnad – Hjälpmedelsinstitutet

Kognitiva hjälpmedel – Myndigheten för delaktighet

Problemskapande beteende vid utvecklingsmässiga funktionshinder – Bo Hejlskov Elvén

Vid vår granskning har vi tagit del av följande dokument:

Verksamhetsberättelse 2016

Enhetsplan 2017

Scheman och tjänstgöringslistor

Skriftliga rutiner

Socialförvaltningens ledningssystem för kvalitet